

רק לחייב שבועה ואילו עס אחר הרי הוא בא לחייב ממון וא"כ הרי הוא בא על שקר שהרי אין לו כח לבא על ממון רק על שבועה ואילו עתה בא על ממון ומש"כ אי גס ע"א לממון אחי וא"כ גס בעלמא הרי ה' בא על ממון ורק שה' אפשר לנתבע להפטר בשבועה וא"כ בהא ודאי אדרבה הרי יפה עושה שמונע ממנו אפשרות שבועה כיון דהוא שבועת שקר ודו"ק היטיב מאוד כי עמוק הוא וע"ע שלטי הנבזרים שבועות פרק ד' דף ר"ט ע"א מפני הרי"ף וז"ל ושאלת אשה שנתחייבה שבועה בשביל שפ"ח שלא עלי' כו' והיא מסרבת מה דינה, תשובה אשה שזה לאיש בכל עונשים שבתורה כו' וכן יש תשובה לגאון ושאלת לענין הזמנת אשה איך לדין שיש אומרים שאין מומיין אותה דמאי ג"מ בהזמנתה כסס באש מורה אינה משלמת כך אם כופרת אינה נשבעת כי השבועה במקום ההשלומין לכך ימתיך בעל דינה עד שתתאלמן או תתגרש וי"א שמומנים אותה לדין כו' ואנו רואין דברי האומר מומיין אותה כי יטעה הכתוב אשה לאיש לכל דינים שבתורה ומה שאמרו כי השבועה הוא במקום ממון איש כן אלא משביעין את הנתבע אולי יודה כו' עכ"ל וז' דפסק זה אי ע"א לממון אחי או לשבועה תלוי ב' הדיעות שבעלמא נבזרים הנ"ל אם ענין ההשבעה שאלה השבועה תחת הממון או כוונת ההשבעה להפסידו שמפני אימת השבועה יודה דאם השבועה במקום ממון היא באה שפיר י"ל דע"א לממון אחי ונתנה לו מורה ג"כ לנתבע זכות ליבעד תחת הממון ומש"כ אם ענין השבועה רק כדי שידע מאיממה א"כ ע"כ דע"א לאו לממון אחי דאי לממון אחי א"כ למה חייבתו מורה לנתבע שבועה הרי אין אף לא ליהוי להודאחו דבלאו הודאחו ג"כ הרי כבר מחויב הממון פפ"י הע"א וע"כ דהע"א רק לשבועה הוא דאחי והייט דעדותו משפקת רק לזה להטיל שבועה על הנתבע לשמא יודה מאימת השבועה ותחייבה הודאחו ודו"ק היטיב מאוד וע"ע חוס' ב"מ ד' א' ד"ה עד אחד מש"ס בהסכרת פלוגתא דר' חייא ורבנן איפרכי תורת הזמה עש"ה וי"ל ג"כ דפליגי בהנ"ל אי ע"א לממון אחי כו' דאי לממון אחי הא שפיר שייך שישלם כשהחוס דהא בא לחייב ממון וע"כ דנוה"כ בשלמא הוא דאין דין הזמה רק בכ' עדים וא"כ זהו שפיר כח ועדיפות בע"א שלא חייבתו מורה לשלם כשהחוס ומש"כ אי ע"א לשבועה אחי שפיר נכון סכרת חוס' דאינו עדיפות בע"א מה שאין משלם כשהחוס דאדרבה גריעותו הוא דפטורו מפאת שלא בא כלל על ממון ואין בכחו לבא על ממון וא"כ ר' חייא ורבנן בזה הוא דפליגי אי ע"א לשבועה אחי או לממון אחי ודו"ק היטיב וע"ע בשו"ת עבודת הגרשוני סי' ק' וסי' ק"א עש"ה בכל ב' פסוקים:

שם ולא תבשו מיני' נ"ב פ' שאלת יפנ"ן ע"ס:

שם מוד"ס הכי כ' נראה לר"י שכן ה' דעמו מחלה כו' נ"ב פ' שו"ת רד"ך סי' כ"ו מדר ד' דק דנס משל ישראל מותר ליקח כה"ג כשידוע שלוקח משום ומה דהשיב ישראל לא שקיל דמי האמת השיב דהיבא דשקיל טרי באמת ע"ש:

קיד"ב אין מסלית כשר אלא כו' נ"ב פ' שו"ת הרא"ש כלל ל"ב אות ה' ושו"ת פר"ן סי' ז"כ:

שם מוד"ס המכיר כ' ונראה דבפסחים מ"י לפני יאזע כו' נ"ב פ' שו"ת חוס' המשולש פיר ג' סי' כ"ד:

קט"ו ב' וראה שהן משתברות כו' נ"ב מוכח דלולי דהו הסקר מפאת שזמדין לאיבוד ולאו דידא כינה היו הפרומה ומפטר תלן ולא הייסי אומר דכין רשומד לאיבוד כאבוד

פ' טכ"ו עש"ה וע"ע שו"ת עבודת הגרשוני סי' ג' עש"ה כל ההשבות:

ק"ג א' דמ"ם דשא"מ מותר, נ"ב ע' שו"ת חוס' יאזר סי' קפ"ח מ"ש בבאור זה ומאי דפשיטא לי' דבכלאים הסגלה הוא האיסור ל"ע דבתורה חזרה רק לא הלכש והוי הלכשה האיסור אלא דלכשה דאין בה הגהה לה' מיקרי לכשה וא"כ ומש"ס עוד דלא מיקרי פ"ד דמי יימר שחעלה לו ערמתו להברית המכס כו' אינו מוכן דאפי' חעלה לו הגהה זו וודאי אינה אסורה והנחת הגנה בזה מפני החזקה כו' הוא דחשיבא הנחת לכשה ואסורה וז"ס:

שם מניין לגזל עכו"ם שהיא אסורה, נ"ב מ"ם האחרונים דמ"מ אין חיוב הכזה ע' שו"ת חוס' יאזר סי' ע"ט כ' בפשיטות להיפוך וע' שו"ת מהרי"ו סי' קל"ח עש"ה כל ההשבות מלענין אי נפסל לעדות ע"י גזל עכו"ם ע' שו"ת משפטי ישרים סי' מ"ה וע' שו"ת חסד לבי סי' כ"ו ומש"ס בתחלת החשיבה הסברה בארובה דכוונת בלאו לזכותו שלא נקנה הכונה רעה בפשיטות ע"ס לא ידעתי גס אריכות זה למה דדברי מהרש"ל בפשיטות תחזיק דאמת דבתורה לישראל נאמרה וא"כ נאמר לישראל לא חגול ולא נאמר זה לעכו"ם אבל מי יבא הנגזל מזה הא לא דברה תורה וספיר כל גזל בכלל הן ישראל הן עכו"ם ודמיונו ולפי עור לא תתן מחשול נאמר לישראל ולא לעכו"ם ואין עכו"ם מוזר על לש"ע דנאמר זה רק לישראל ולפי שור לא תתן וגו' אבל מי יבא בעור מזה לא דברה תורה והכל בכלל הן ישראל הן עכו"ם ולכן אסור לתן אמ"ה לב"ע מלאו הנ"ל וז"ס וגוף לי' הח"צ דאיסור גזל עכו"ם שלא נקנה תכונה רעה בפשיטות הוא לי' פיה"מ להרמב"ם כלים פ"ב מ"ז דהביא שם איסור גזל עכו"ם ולשמו שם בסוף דבריו שזהו חסא והנפה לאדם תכונות רעות כו' וע"ס דיש ללמוד משם חידוש דמקרא דמוחשב עם קונה ידקק עם קונה נלמד איסור גזל עכו"ם ואם החמירה תורה על גזלו של עכו"ם ק"ו על גזלו של ישראל פ"ס וא"כ הא יס בגזל ישראל עשה וגס לאו הייט עשה הנלמדת מק"ץ מפשה דחשב וגו' ידקק וגו' ולאו דלא חגול ויל"ש לרמב"ן עה"ת פ' יתרו דעשה חמורה מלאו א"כ למאי דק"ל דלא אחי חד עשה ומתק תרי לאוי ולת"ד דאפי' לתד מיניהו לא מתק א"כ כ"ה דלא אחי עשה ומתק לעשה ולי"ת ואפי' להל"ת לכזה ג"כ לא מתק וא"כ מדוע חשוב גזל להנל"ע ויש לחלק בין איסור עשה לרמב"ן הנ"ל דאיירי בחיוב קיום עשה ויל"ע עוד מכ"ד ושוב ראיתי דבגליון הגרע"א ז"ל כאן אהך דוחשב וגו' ידקק כו' ניין לענין ^{ואוצר תחכמה} בפיה"מ להרמב"ם הנ"ל:

שם ב' וכלן כשקפנת בלחמך נ"ב פ' שאלת יפנ"ן ח"ב סי' כ"א:

שם בר מחא אבר מחא מיטביט, נ"ב פ' שו"ת הרא"ש כלל פ' אות ב':

שם ה' בר ישראל דידע סדוואת לעכו"ם, נ"ב פ' מה שדנתי מזה בגליון שבועות ל"ב א' וע"ע שם לי' ב' וכן עד שידע בחבירו שהוא גזל מניין שלא יאטרף עמו ת"ל מדבר שקר תרחק וז' גס מה דע"א רק לשבועה אחי דאי לממון אחי רק שהנתבע יכול לפטור עצמו בשבועה א"כ זה סעד שידע האמת שזה חייב א"כ אדרבה אם יעיד הוא לבדו הא אפשר שישבע הנתבע לשקר וא"כ אדרבה עדיף שיאטרף אחי פ"ס פסול כדי לחייבו כמו שהוא חייב באמת וגס מילי משבועת שקר שאפשר שהי' נשבע וממ"ל אם הי' נשבע הרי בלא"ה הי' משלם ונמלא שאין מפסידו כלום וזה רק אי ע"א לממון אחי ונמלא שנס בעלמא ה' בא לממון רק שהי' אפשר לנתבע להפטר בשבועה ומש"כ אי רק לשבועה אחי שפיר הו' דבר שקר שהרי עניינו